

VRIJHEREN VAN HET WOUD

naar de film

van de wetenschappelijke internationale stichting

onder het ere-voorzitterschap van

Zijne Majesteit KONING LEOPOLD III

© L III
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

Copyright © L III
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

Terwijl de huidige wereld in zo snel tempo evolueert, heb ik het wenschelijk geacht de overleveringen van duizendjarig Kongo in beelden en geluiden vast te leggen.

De verbondenheid van de woudbewoner met de natuur die hij eerbiedigt, is voor ons een gewichtige lering en tevens een gustedelijke nalatenschap.

Ik dank al wie mij behulpzaam was bij de vervulling van een taak, die aan wetenschappelijke gestrengheid de schoonheid mist te spreken.

Copyright © L III
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

VRIJHEREN VAN HET WOUDE

de film

verwezenlijkt door de

WETENSCHAPPELIJKE INTERNATIONALE STICHTING

onder het ere-voorzitterschap van

Zijne Majesteit KONING LEOPOLD III

en het beheer van :

Frans Olbrechts, Voorzitter,

Marcel De Roover, Afgevaardigde-Beheerder,

Prof. Louis van den Berghe, Beheerder in Afrika,

Henri Storck, Afgevaardigde productieleider,

wordt verdeeld door

TWENTIETH CENTURY FOX

het boek

waarvan enkele platen gereproduceerd worden in dit prospectus, wordt uitgegeven ter gelegenheid van het verwezenlijken van deze film.

De voornaamste auteurs van de film werkten mee om dit album tot stand te brengen.

Ze zijn :

Dr. Ernest Schäfer,

Prof. Daniel Biebuyck,

Heinz Sielmann,

Henry Brandt,

aan wie, op verschillend gebied, de Wetenschappelijke Internationale Stichting de opvatting en verwezenlijking van dit werk te danken heeft.

*De tekst is van
Jacques Dolle,*

de Nederlandse aanpassing van Karel Jonckheere

*Het ontwerp is van Yves Delacre, van de Etablissements Jean Malvaux, N. V.
te Brussel, die de presentatie, de cliché's en het drukwerk verzorgden.*

Copyright © L III
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

INLEIDING

Hoe kunnen wij in de volle koorts van onze ontwikkeling tegenspraak vermijden? Deze tegenspraak te ontzenuwen met het oog op het verwerven van evenwicht en harmonie is de moeilijke taak van sociologen en economen.

Nochtans bestaat deze harmonie op natuurlijke wijze in streken, waar de levensvoorwaarden ongerept bleven sedert duizenden jaren; daar waar, als laatste uitzondering, de tijd geen aangezichten kreeg. Ons, etnologen en dierkundigen, is de taak beschoren bijtijds dit duurzame moment, met uitsterven bedreigd, van dichtbij na te gaan en het laatste getuigenis ervan vast te leggen.

Onze studie zal haar doel hebben bereikt, als wij, zoals Zijne Majesteit Leopold III eraan herinnert, bereid worden gevonden na te denken over de grote les, tot ons gekomen uit een wereld waar de scheppings-elementen in elkaar verstrengeld liggen, waar evenwicht louter tot stand kwam door het opeenvolgen van de eeuwen en waar de mens zich nog in de natuur opgenomen weet, daar hij haar structuur niet uitsluitend voor zich zelf heeft geordend. Voor deze mens behoren de dieren tot zijn "godsdienst", dit in de oorspronkelijke zin van het Latijnse woord religare: ze "verbinden" hem nog met de mysterieuze schepper.

Alleen het kennen van de besloten gemeenschappen dezer aarde heeft toegelaten reële overeenkomsten vast te leggen. Hun bekoring is in generlei wijze te danken aan de spitsvondige drang om alles te vermenselijken, drang waarvan zo veel sporen terug te vinden zijn in menige boeken en filmen vol valse wetenschappelijke schijn. Zodat beiden, zowel mens als dier, hun ware luister erbij verliezen. Aan onze hedendaagse mythen beantwoorden die uit archaische maatschappijen; aan onze codes de wetten van de grote, natuurlijke gemeenschappen. De lezer zal uit eigen beweging opmaken wat hem uit deze weergalm treft en er ongetwijfeld lang over mijmeren.

Waarom is het stuk wereld uit Centraal-Afrika, waar ons onderzoek werd doorgevoerd, erin geslaagd de bijzondere aandacht te wekken van Zijne Majesteit Koning Leopold III en van geleerden uit al de landen, naar wier raad en advies de Wetenschappelijke Internationale Stichting luistert?

Omdat dit gewest zowel een eigen wezen heeft, een niet betwiste authenticiteit vertoont en vol contrasten steekt.

Bezien we even de onmetelijke breuk, waarin van noord tot zuid de Albert-, Eduard-, Kivo- en Tanganika-meren hun wateren verzamelen. De zomen van deze scheur staan ruig van gebergten en door hun afgrendeling hebben ze de evenaarszone van het Afrikaanse vasteland in twee totaal verschillende uitzichten verdeeld.

De savanne in het oosten en het Evenaarswoud in het westen vormen een hoogmerkwaardige tegenstelling: in de open ruimten hebben alle levens zich kunnen openvouwen en waardig verfijnen; waar in het standvastige woud, bij een wogvochtig klimaat, onder het dichte loverdak zonder luchtspelingen, in een werkelijk vertraagde wereld, de bestaansvormen, meestal in dwerggestalten hun archaische staat niet ontvluchten kunnen. In verband met deze bestaansvormen heeft men het getuigenis kunnen opnemen van wat ongemerkt of ongeroepen werd door de mensen dezer streken: enerzijds de reuzen uit de klare vlakten, anderzijds de in het diepe woud door dichte barsten vastgeklonken pygmeeën.

Het werk dat we de lezer voorhouden verdedigt geen enkele wijsgerige strekking, nimmerge al verdoezelt het de waarheid ten voordele van loze sensatie.

Inte eerste plaats slaan de natuurkundigen en het dierenrijk, zoals ze zelden of nooit werden nagegaan. Hiervoor werd zowel beroep gedaan op het geduld van de geleerde als op de stiptheid van de historicus.

Jacques BOLLE.

EN FILM VAN EEN BOEK

Meestal onzichtbaar, eens ontsluit de gorilla het geheim van zijn groepsleven. De grote stamvader heerst over de bende als een opperhoofd.

Een woud zo groot als continentaal Europa, van Oostenrijk tot Portugal.

Gier-zeearend.

Vis plompen.

en het grote woud

zo dicht dat alle leven al ander leven doorkruist.

ZO dragen de besnijders op hun maskers de neushoornvogel.

De neushoornvogel die zijn vrouw inmetselt, is het symbool van de mannelijkheid.

WAAR de zichtbaarheid is beperkt, spelen lans en net toch nog hun rol.

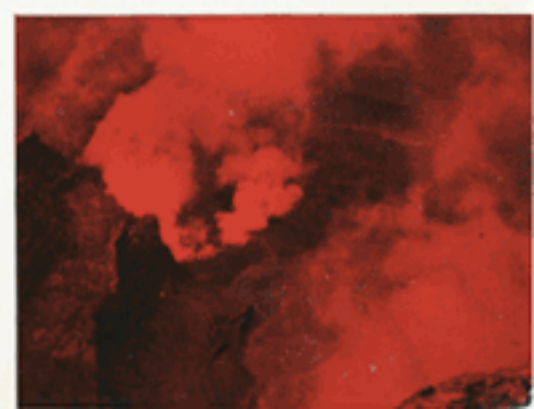

Het woud weer halt van verzoeken, gezang, aler de jacat woelt ingezet.

schubbier, onder de plechtige mes. De aier uit de verste eeuw tot ons gekomen, behoort tot het geheime ritueel, opdat...

Alleen schuifloos voort wals luipaard nabootst, 'gezel van stilte en dood, die nimmer roert de trom'.

...bevredigd worden de geesten der vulkanen, die zielen van de vaderen, die te gast zijn bij Ongo, hart van de aarde.

Copyright © LIII
 Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

BOEK VAN EEN FILM

Volgens het aloude ritueel

verheft de rook der vulkanen

zich boven twee werelden :

de savanne

*waar het verschijnen van water
het leven zelf is.*

*HIER in de grootse open ruimte is ver zien alles.
Vluchten, vliegen of schuilen zijn de kunst.*

*Zwartkopreiger
verdoken in de papyrussen.*

*De jong. m...
van h... u... me...*

*HIER werd de... enmaker
en bez... het lot.*

Copyright

King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

*De bergen trekken een
grens tussen " het land der
gele grassen " en de groe-
ne verten van het woud.*

Copyright © LIII
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

Vijftig jaar geleden werden België en Kongo verenigd. Bij dit herdenken heeft Z.M. Koning Leopold III verlangd dat op wetenschappelijke basis een film zou verwezenlijkt worden, waarin de biotopische betrekkingen tussen de bodem, de flora, de fauna en de mens uit een bepaald merkwaardig gebied werden uitgebeeld.

Deze film is thans verwezenlijkt en brengt een uitzonderlijke reeks onuitgegeven prenten. Beelden van zeldzame dieren, als de weidse Kongolese pauw en het archaische schubdier, wisselen af met visioenen van geheime ritussen en alleen door ingewijden gekende ceremoniën.

Dit cinematografisch werk gaf aanleiding tot de uitgave van een verlicht album. Op vernuftige wijze zorgde Yves Delacre dat niets teleooring van het zo eigene van de filmische beweging, van haar deinende adagio's, haar vinnige ritmen en van de close-ups met mensengezichten en dierengestalten. Verassend springen sommige beeltenissen los en treffen in hoge mate. Tot innig verband smelten in het boek de geleerde gegevens samen over biologie en volkenkunde, zonder om het even wat in te boeten aan bescheidenheid en rijkdom. De lezer worden ze een bestendige bron van vreugde om het onthulde schoon.

Uiteraard behoort het tot de uitzonderingen dat uit daverende filmtechniek een boek ontstaat, waarin een reeks staande beelden opnieuw omgetoverd worden tot een tempo, uitsluitend verwacht op het scherm. Wat veroordeeld bleek om uitsluitend het rustig oog en de kalme geest te bereiken, gedijt hier tot trillend leven.

Reeds bij het omslaan van een blad wordt de kijker gewaar dat hij met één zelfde oogopslag de boeiende weg aflegt van beeld tot gedachte en door beide tot harmonieus inzicht komt. De tekst van Jacques Bolle, in het Nederlands aangepast door Karel Jonckheere, werd zo opgevat dat hij, als commentaar bij een film, de prenten tot één snoer op voortreffelijke wijze aaneenrijgt.

Bij de eerste aanblik kan deze voorstelling onthutsend lijken. Dat men zich echter gerust overgeve aan de langzame dwarreling van de bladen. Naarmate men verder lezend kijkt en kijkend leest, zal a.h.w. het muzikale ritme, dat bij de samenstelling ten grondslag ligt, bijna fysisch worden aanvoeld. Toch blijft hoofdzaak de uiterst scherpe visuele weergave, de geest van wat een boek is, wat zeggen wil de geest zelf, bleef strikt geëerbiedigd.

Het smaakvolle bij de opvatting, de drang om buiten-begane paden te treden, een volslagen vrijheid bij de uitvoering, dit alles stempelt dit gave werk tot een unicum inzake vernieuwing. Buiten twijfel gaat het zijn ruim verdiend succes tegemoet, succes, het moge worden onderstreept, te danken aan de meesterlijke uitvoering van een oorspronkelijke opzet.

Henri Storck.

De luxe-uitgave
van het Album

VRIJHEREN VAN HET WOUD

verschijnt in
het Nederlands en het Frans.

Het werk omvat 120 bladzijden,
formaat 22,5 × 31 cm.

Het is verlucht met 42 oorspronkelijke foto's
in vierkleurendruk,
en met 216 oorspronkelijke foto's,
zwart en in kleur.

Van de luxe-uitgave,
die de oorspronkelijke editie uitmaakt,
worden 2.500 opgelegd, op naam en genummerd,
gebonden in vollinnen, onder geplastificeerde stofomslag.

Prijs bij intekening :
750 F

Intekening :

" WETENSCHAPPELIJKE INTERNATIONALE STICHTING "

Steenweg op Vleurgat 22, Brussel.

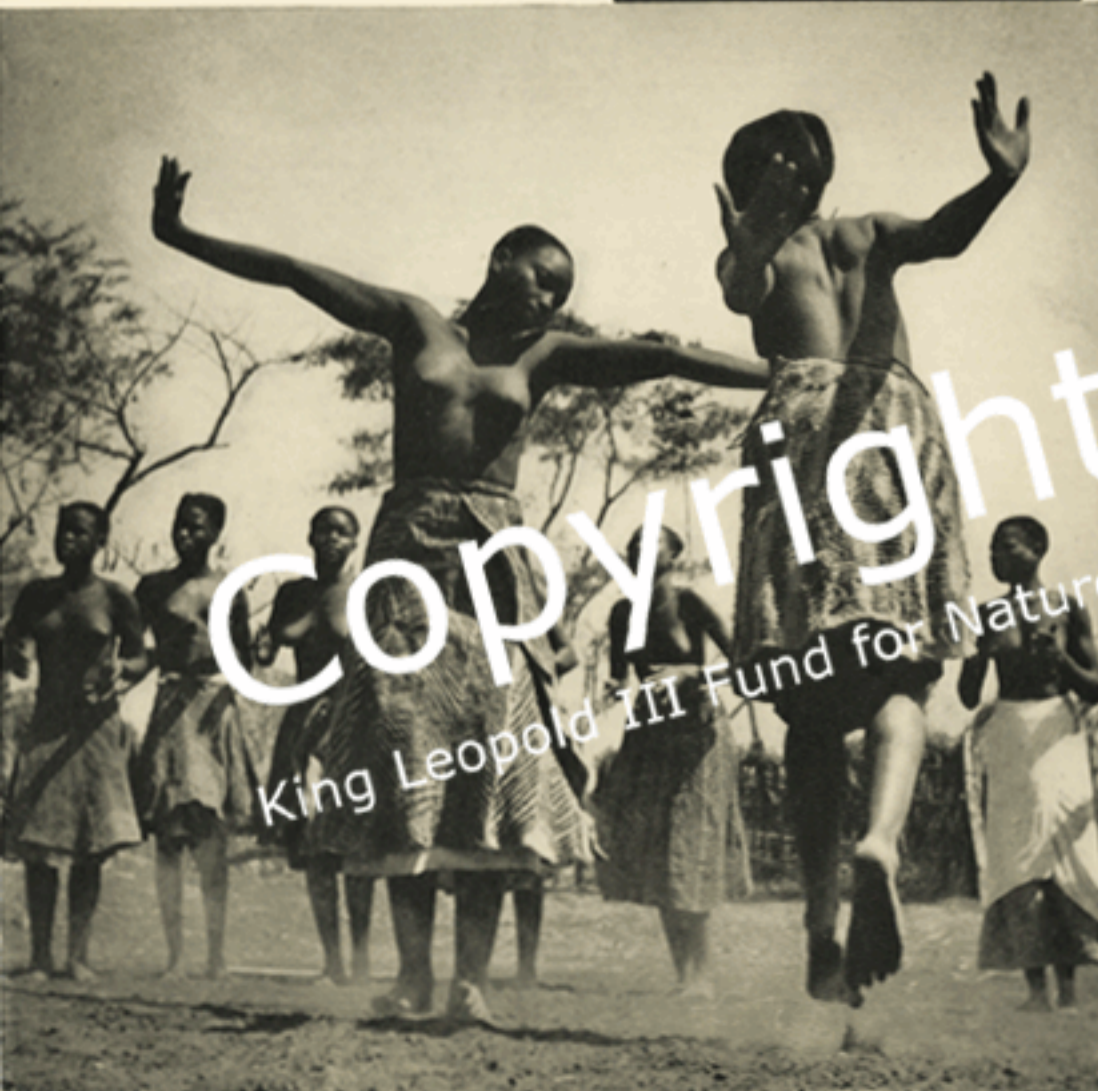
Copyright © L III
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

*Middenin,
vier bewegingen uit de dans
van de gekroonde kranen.*

*Op de vier hoeken,
hoe met gelijk gebaar
de jonge meisjes dansen.*

Copyright © LIII
King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

Hasteel te Taken

Terwijl de huidige wereld in zo snel tempo evolueert, heb ik het wenselijk geacht de overleveringen van duizendjarig Kongo in beelden en geluiden vast te leggen.

De verbondenheid van de woudbewoner met de natuur die hij eerbiedigt, is voor ons een gewichtige lering en tevens een geestelijke nalatenschap.

Ik dank al wie mij behulpzaam was bij de vervulling van een taak die aan wetenschappelijke gestrengheid de schoonheid wist te paren.

Copyright © LIII

King Leopold III Fund for Nature Exploration and Conservation

